

№ 3 Жульенга

Зюльга

рег. III. V.

38

Ⓐ Mlada Kolaštica. Ⓐ

Na svetu kame deklce ni,  
kot je mlada Kolaštica.  
Zmela je toliko prubačev  
kolikor je v letu belih dni.

Franjo je zvedel turški cesar,  
oj turški cesar in španski kralj.

Poslal je cesar prubače do nje,  
prubače in majhno pivence.

Ko je pivence prebirala,  
se solzami ga je polivala.

Šla je gledat v linice:

Tako je turka zelenega  
kot je polja Švedjanovega.

Turški cesar na turi pobobna,  
sama mu je odpirat šla.

Z eno roko mu je odpirala,  
z eno ga sprejemala.

Šla je pred svrtinj'co malans,  
vzela v roke sveti križ.

Devstvo sem ti obetala,  
o daj, da bom držala ga.

Švica gosta se megla,  
omaj, bje polno angelov,  
vzeli mlado Kolaštico so,  
nesli so jo pred božji tron.

579-80

② Tomazju smrt.

Tomaz je nabijal sodce nov,  
Tomaz je nabijal sodce, nov.

Prišla je k njemu greunka smrt,  
prišla je k njemu greunka smrt.

Tomaz, ti pojdes pa z menoj,  
Tomaz, ti pojdes pa z menoj.

Jaz pa s teboj (a nič ne grem,  
jaz pa s teboj za nič ne grem.

Sili pa v njega greunka smrt,  
sili pa v njega greunka smrt.

Tomaz se pa razjezi  
in greunko smrt kar v sodzmaši.

Bitla je notri leta tri,  
leta tri in mesice tri.

Nobenega murliča na ovetu ni,  
nobenega murliča leta tri.

Bog je Tomazju postjo dal:  
Tomaz, kam pa smrt si djal?

Zmašil sem jo v sodce nov,  
zmašil sem jo v sodce nov.

Le naglo mi jo vunskej daj!  
le naglo mi jo vunskej daj!

Preš nje ne more svet ostati,  
breš nje ne more svet ostati.

441-644

③ Devica Barba.

Tam stoji, stoji beli grad;  
notri je pa zlahtna gospa,  
zlahtna gospa, zlahtnu gospod;  
eno samo hčerko imata.

Oče jo je v šolo dajal,  
mišlil je, da hod' v ljetnarstvo,  
pa hodi mi v krščanstvo.

Tanjo je zvedel španjolski kralj.  
Tako je rekel včer rjen:  
"Barba, al češ španjska kraljica bit,  
al češ tri leta u ječi sedet?"  
" " Raješ hočem tri leta sedet,  
no pa španjska kraljica bit." "

Tako je rekel včer rjen:  
"Le ridajte kuren ridani,  
le ridajte kuren u strope tri,  
le ridajte ječo moji Barbari." "

In ridal' so kuren ridani,  
in ridal' so kuren u strope tri.  
Barba je okrog hojevala,  
veselo je prepevala.

Tako je rekel včer rjen:  
"Barbara, no bi vedela,  
komu mi kuren ridamo,  
ne bi ti okrog hojevala,  
ne bi ti tako prepevala."

" " Jaz pa Barba dobro vem,  
 da vi meni turen pidate.  
 Noster mi naridite line tri:  
 eno, njer mi solnce gori gre,  
 eno, njer na polvan mi stoji,  
 eno, njer ca božjo quado gre. " "

Že so pretekla leta tri;  
 sak je peknel očē njew:  
 Le gor, le gor, hlapce moj!  
 Prizgi, prizgi mi luc  
 pa pojdeva pogledat,  
 pa pojdeva pobirat  
 moje Barbine Mosti.

Prista sta u turen teman;  
 Barbara pa nižo kleči;  
 sveto rešnje Telo araven leži,  
 na niži pa bukvice leže.  
 Molila je molitvice,  
 Očē njew hudo se razjezi  
 na sveto rešnje Telo,  
 na male njene bukvice,  
 na tihē tud, molitvice.  
 Zavzdigne nadujo oster meč  
 in Barbi vrže glavco proč.

(X)

773-94

④ Zvesta dekllica.

Stoji, stoji en vrbic lep,  
je polken rožic nasajen,  
a rdečo žido prepleten.

Je nota ena dekllica  
rdeče rož'ce trgala  
in pisan pušeljc delala.

Mirilo je še sedem let,  
kar fantič je na vojvoko vzet,  
vohoder ni nazaj prišel.

Za vrbom gre en star soldat,  
pisan pušeljc 'mel bi rad.

Tako ga vpraša dekllica:

"O star soldat, k malo stoj,  
al veš, kje pđaj je fantič moj?  
Al se je živ, al več ni živ,  
al bo kdaj nazaj prišel?"

Tako ji pravi star soldat:

"Le meni daj pušeljc pisani,  
tvoj fantič ga ne bo imel.

Kobsem jaz snoči stražo stal,  
pa sem klobuk njegov pobral,  
pa sem ga seb' na glavo dal.

Pa meni se takole rdi:  
tvoj fantič se mrtven leži."

"Čakala sem ga sedem let  
sedem let ga pa še bom."

Tho sem bila stara sednajst let,  
 sem mu dala pušljic lep,  
 dala sem mu plavega  
 iz svoj'ga srca pravega,  
 dala sem mu rdečega  
 iz svoj'ga srca gorečega,  
 dala sem mu belega  
 iz svoj'ga srca celga.

Poslala bom po šribarja,  
 po šribarja, po žnedarja.  
 Bo šribar pisal testament,  
 bo šribar delal  
 bo žnedar delal črni kvant.

Q

406-11

(5)

Marijina smrt.

str. 7

Ker si se je pa nicoj senjalo,  
da je b'la Marija umrla.

Kdo ji bo pa trugo delal?

Kdo ji bo pa trugo delal?

Pršel je sam sveti Lukeš,  
pa Mariji trugo je naredil.

Kdo jo pa n' pogrebu nese?

Kdo jo pa n' pogrebu nese?

Pršli stinje angelčki,  
nesli so Marijo na pogreb.

Spredal ja ji vsmiljen' Jezus:

"Kaj pa vi n' pogrebu nesete?"

Sli nesete mojo mater?

Sli nesete mojo mater?

Moja mati niso tega zaslužili,  
da bi črno zemljo gubjili.

Nesite jih gor u nebesa,  
gor, kjer sveta so telesa.

Gor, kjer je devet korov angelov,  
devet korov angelov.

Gor, kjer je sveta trojica,  
tam bo Marija devica."



6. Radohovsko in dajstvo.

Šentvidci so majhne postave,  
pa so vendar modre glave,  
bolj namor Radohovci trije,  
ni svojega prijatla predade.

Župan radohovskega mesta  
opraveja svojo službo gosto;  
že pred je hancvet bil,  
adej je se b'risno ime dobil

Lik no leta Šhanova Lima,  
kako strašno skrb ima,  
preden ga je izvohal bil,  
druge tovarše k sebi dobil.

Saj bi ga ne bli se v roke dobili;  
no b' se ne bli tako potili;  
župan pa se se večkrat pridusi,  
da ga le nazaj v hišo dobi.

Tko so ga v hišo dobili,  
naenkrat so ga obtopili.  
Najpoprej je skrb leta,  
kdo dobro vezat' zna.

Hitro mu je v glavo palo,  
da bi se lovcem najbolj znalo;  
in nazlo enega dobi,  
ga v šob po lovcu kapodi.

Tri ure pred dnem je klečal  
in prav lepo jih je prosil:  
"O za pet šrovilih ran,  
županji fantje ne indajajte me!"

Se so drugi ravnj prosili,  
da bi ga bili izpustili:  
"Če ste ustvarjeni od Bogá,  
fantje, ne izdajajte ga."

Proč Zatičini so se opustili,  
čupan se z njihovi posili.  
Lih kapor Judež Škarjot  
v Zatič<sup>no</sup> kapal jim jét pot.

"Od mladega suno skupaj bili,  
v skup suno se izvedili;  
o za pet krvavih ran!  
Od prijatelov sem izdan!"

Se Romaj dela se bela gor,  
čupan je trka na ratične duri.  
Se hitro euega dobi,  
~~da~~ da Lino b'ričem izroči.

Sodnik Lavoin povpraša:  
"Koga si imel pa za pajdava?  
Kdaj je bil leta,  
mi te takle dobro vešat' zna?"

"Oj skup suno bili trije fantje,  
kapor bi bili rojeni bratje;  
leta in njegov mlajši brat  
in jaf Šhanov fant.

Od mladega suno skupaj bili,  
prijatli suno se med seboj ljubili;  
o za pet krvavih ran!  
od teh prijatelov sem prodan!"

" Za dvanaest stur ste ga prodali,  
da bi dekleta napajali,  
pa mi pravi vsak dekleč:  
"Kaj mar je meni b'rič!"

Raje sem desetkrat št.,  
no da bi b'la heriška ljuba;  
raje pijem kalno vodo,  
kakor z b'riči vince sladko.

Radi bi bili fantje inenitni,  
pa ste huncvetje veliki,  
poznajo vas vsi ljudje,  
adto vas pa hvaliti nete.

V Lentvidu pri fari  
izmed vseh fantov ste se poznali;  
ski imate d'evišne oči,  
ste b'riči iz Radoko-vasi?"

## Sveti Florijan.

Svet Florijan je zgodaj vstal,  
preden se je beli dan razmal.

Gorpadol po hiši hodil je,  
pa oveti molitve molil je.

Uel je skafca in bandero,  
vzdignil se in šel je na goro.

Gori gleda na vse strani,  
ali se ljudem mje oita godi.

Videl je, da v Padovi gori,  
grozno gori, močno kadi.

Tak ljudje mu vpijejo,  
svetega Florijana kličejo:

"Pomagaj, Bog, svet Florijan,  
mi ti za vdr'ha ognju dan!"

Svet Florijan je vzdignil roko,  
dal ovet kris je šrijo.

Škar precej je pogasnilo,  
kaker bi nikoli gorelo ne bilo.

8. Ohranjeno devištvó.

Živel je, živel bogat soldat,  
neč' q'ehov je delal, dasi se culad.

Na trgu ga sreča kmeč'ka dekle  
nedolžnega lica, dopadla mu je.

Soldat jo povpraša: "oj Nje si domé?"  
Za starš' je zvedel, da jiu manjka blaga.

Sk staršem pa pošlje hlapca svoj'ga:  
"dajte mi deklico, jaz dam vam blaga."

Starši veseli so bili hudo,  
naproti peljali so deklico.

Na onem kraju soldat sedi,  
na drugem deklica objokana v oči.

Soldat jo povpraša: "oh kaj je, dekle?  
Vse hočem ti dati, kar prosiš me."

"Devištvó obljubila sem večnemu Bogu,  
adaj ga bom izgubila, oh kaj bo to."

"Nič ne maraj, deklica, če je tako,  
tvoj ženin v kloster te peljal bo."

V kloster jo peljal, jo pustil je tam,  
neveste si iskat šel je drugam.

Čer tri leta je prišla Marija v vas:

"deklica, deklica, nikar se ne vstraš'."

Dobrotnik je vvrhl, šel je v nebo,  
v kloster te j' peljal, ima vrono zato."

## Stari moj.

Po cesti gre en stari moj,  
na ranti nese pleten kos.

Sreča ga pa gnedar mlad,  
prašal nekaj bi ga rad:

"Kaj nesete sivanke, al nesete zgle,  
al bi prodali meni ene?"

"O da bi ti vrag glavó!

~~Al~~ Al ne vidis, da nesem ženo?

Cé je v Gubljancí ne prodam,  
jo sé na Dunaj posrednam." "

Prinese jo na savski most,  
tam je nagnil pleten kos.

Baba po Savci Kobolja,  
moj papa na mostu se rehlja:

"Baba, ki nejsi kela delati,  
kos mogla po Savci plavati."

✍

Angel varih.

3025  
Stoji, stoji tam gozd zelen,  
mater leži mladenec bolen,  
bolen leži, milo ječi.

Pršla je Rnjemu ptičica:  
Al čem ti šil' po masinika,  
po cerkvijskega fajnosotra?  
Le lé, le lé, optičica.

Hitro mi iz gozda izleti  
in tja proti cerkvi poletiti,  
na farnem oknu obsedi:

"Le ven, le ven, gospod, gospod,  
da bote vi obhajajati šli!"

"Kam pa čem jaz obhajajati šli?  
La gozd ne vem, ra pot ne znam."

"I Rnjuncem vam bom pot kazala,  
z reptom hlad bom delala."

Hitro mi a okna pleti,  
na vel'cem sturnu obsedi,  
z vel'cim zvonom parvoni.

Hitro mi sturna izleti,  
na vel'cem altarju obsedi,  
prižge voščene sveče tri,  
lepo mi trikrat požvenkljaj,  
lepo ven masinika peljaj.

Mladenec se spore, obhaja se,  
razsul se je v prah in pepel,  
Proz je njegovo dušo vzel.

943

11.

Kos.

Lepo mi poje črni Kos  
po letem zelenem burkovju.

Minis mi quoda lovci tri,  
štelj so mi Kosa streljati.

Čočak te malo, lovci vi,  
da se enmalo spreletim.

Hločem vam porapat d'vojne tri  
po letem zelenem burkovju.

Ta prva se zove Marica,  
je lepa vaša d'vojčica.

Ta druga se zove Katica,  
Katica, oj lepa Katica.

Ta tretja se zove Ančica,  
Ančica, oj tvoja ljubica."

8



12.

Obešeni Jurij.

Preljuba moja botra,  
 al si kaj vid'la mojega Jurija,  
 kako je bil oblečen?  
 Lepo je bil oblečen:  
 ima ti hlače s' roko-cinga,  
 da vse od njega binga,  
 ima ti čevlje brez podplatov,  
 zakaj je gnil okoli birtov stapal!

Klobuk ima ti iz papira,  
 amirouga pobira,  
 nam' solo brez podloge,  
 tepejo ga navdloge:  
 gov' na lojtri je visel,  
 smrk mu je iz nosa gledal.

Lidar.

V Ljubkem so cerkev zidali;  
 Marijo so v lopo djali.  
 Nek' lidar je cerkev pidal,  
 Marijo je prejetno gledal:  
 "Marija, kaj me gledaš,  
 al ni zidam pridno?"  
 Zavzdignil je kladvo,  
 Marijo je na čelo vdaril;  
 Mariji se je kri polila,  
 zidarija poštrpila.  
 Lidar je preč v Rim šekel,  
 pred papeža poklesnil:  
 "Z Ljubnega Marijo d'vico  
 vdaril sem na glavic."  
 "Kaj si storil, lidar hudi;  
 vdaril Jezusa si tudi."  
 Papež je mило reknel:  
 "Za pokoro boš križ vlekel."

Prostan.

Romariji se shajajo,  
 k devic' Mariji pojdejo,  
 k devic' Mariji na jezero.

Barba se hoče potopit';  
 obljubili so en mašni plašč,  
 pa vse to ni izdalo nič.

Obljubili so en zlati kel'č,  
 tud' to ni izdalo nič.

Obljubili so en velike zvon,  
 tud' to ni izdalo nič.

Šivali so glas R. nebes:  
 da imate Panco vmes,  
 Panco rajjubljeno.

Panca se hitro spomnila,  
 vrgla v jezero svoj prostan plat,  
 svoj prostan rajjubljenu,  
 in barba se umiri.

Vojna pred Ljubljano.

Ljubljana, Ljubljana!  
 Oj naj se godi!  
 Okoli in okoli tebe,  
 armada leži.  
 Podo kluge brečiale  
 izpod Simarne gore,  
 se bodo jemale  
 ljubljanske gospe.  
 Marija, Marija<sup>f</sup>  
 izpod Simarne gore!  
 Odvoni, odvoni  
 te strahne vojne.

7178-88

Legenda o svetem Izoriju.

586  
 Sveti Izorius ovce pasel,  
 lepo žbižgal, lepše pel  
 od Jezusa, Marije,  
 od zolnirskega stani.

Izorius ovčice pustil,  
 sel je v ta zolnirski stan,  
 tam lepo je kralja služil,  
 še lepše služil je Bogu.

Pod tem kraljem Benečanom  
 on je bil ob glavo dan,  
 pod tem kraljem Benečanom  
 on je bil pokopan.

Na grobu je rastle  
 lepa travčka zelena,  
 so lepo travco pokosili,  
 je drugo jutro lepša bila.

Q

Cer Solcev, Mi so pesa' klali'.

Bliža se Velika noč,  
nejmamo ne jeter ne pljuč,  
Kaj nam je kdaj storit,  
kako se z mesom pogostit? 2

Zmislil se je Jur Levkac,  
spetel je en korobač,  
čakal je celo noč,  
kdaj bo prinesel pes pljuč.

Sk' se je enkrat storil murak,  
pes je prisel k' an ornjak,  
Levkac pesa' zapel:  
"Jutri ga bom del!"

Cer vrata porine pah,  
pes je okanal, da je strah,  
Levkac je bil močno vesel,  
da je pesa ne hlev rajel.

"Hajd' sosedje stinje na hlev,  
da nam ne uide pes cel;  
al moja bo vendar četrt,  
pri men' je bil pes zaprt."

"To nas pa veseli,  
da imamo dost mestei,  
kdaj je za celo vas  
dost' mesa in slobas." "

Če Ljudevika francoskega.

Tri leta je še mirilo,  
 mar se je leto zgodilo,  
 mo je bil Ljudevik kralj  
 v Parizu ob glavo d'jan.

Kaj so Francozje naredili,  
 kralja so v jeco vtekli;  
 kralj je notri prebival,  
 notri rodil oval in jokal je.

Noben ga kroča k njemu ni,  
 še kraljica k njemu ne sme;  
 kralja so k smrti peljali,  
 za njim gre več tuzent ljud;  
 vsi so Francozje neodmiljeni.

Ko so kralja k smrti pripeljali,  
 ob kraljevo glavo so ga d'jali;  
 eden je glavo vzdignil, pobral,  
 prot' domu obrujen je rekeln d'jal:

"To je glava naš'ga kralja,  
 to je padnji kralj bil,  
 ta je padnji mi pretil."

Ⓚ

## Vojasški begun.

Tkaj pa je moje veselje,  
 Mi ga tak malo imam?  
 Tkaj so pa moji prijatli,  
 Mi jih že več ne poznam?

Vselej sem to želel,  
 Da bi vas obiskal.  
 Zvaj se pa nilo pookam,  
 No sem vam v roke prišel.

Za svoje slabo petje  
 imam solzne oči.  
 Iskati moram svetljo,  
 da prestanem noči.

Pride nedelje jutro,  
 v cerkvi je božja čast;  
 jaz hodim pa po hosti,  
 sem žalosten ta čas.

Jesus se daruje,  
 Jesus božji sin,  
 jaz po gobju hodim  
 kakor ali ja zver.

Cesar je dal povelje:  
 Piske nabasajte,  
 če je le v moji deželi,  
 dobit' ga morate.

Jaz se ne bom več skrival,  
 bežati ne morem več,  
 sam pojdem v Ljubljano,  
 čeravno pridem pod meč.



Bolezen Kolera.

Kaj nam je stoniti?  
 K Bogu vrdikniti;  
 leta bolezen je strasna, bolezen Kolera  
 cez vse ljudi pršla.

Na polju ljubljanske  
 adrijice padajo  
 za bolezen kolero,  
 cez vse ljudi pršlo.

Gori jih vzičujejo,  
 v opitala jih nosijo.  
 Ti, Bog, nam je poglej,  
 ljubo zdravje jim dej.

V mestu Ljubljani  
 jih je umrlo oseemsto,  
 ostalo je bolnih petdeset,  
 še tist' so mogli umreti.

Ena žena umrla je,  
 devet otrok pustila je;  
 pršla je bolezen Kolera,  
 pobruala vseh devet.

V mestu Elion  
 so pomrli vsi ljudje,  
 ostalo je bolnih trideset,  
 še tist' so mogli umreti.

En solmster v Ljubljani  
 so pesem spisal je,  
 kdajmošter ja je prebral,  
 na Lastko jo je dal.

Na Lastkem jo močno pojo,  
 na Kranjskem lih tako,  
 da b' bolezen Kolera  
 večkrat v spomin pršla.

Lrednje starosti ljudi  
 kiste najbolj mori;  
 tako hodijo duše v nebo  
 ko bčelice iz panju.

Mladi vojaki.

Oh kaj sem jobič mislil,  
ko sem v soldate se zapidal,  
zdaj pa moram bit' soldat.

Doma imajo dosti zemlje,  
dosti zemlje dosti dela,  
pa delati nima kdo,  
oh jaz ne smem doma.

Ena hišca priletela,  
h. Rosari se je vsela:  
piši, piši mlad soldat  
do očeta, matere,  
jaz pitno ponesem brat.

Oče to pitno hero,  
manka se jokati začno.  
Za eno sv. mašo bova dala,  
da se bopa sina brala.

Majnik bode mašo bral,  
maš sin bo ~~to~~ bogve kje stal.

Pešem od vina letošnjega.

Poglejmo v vinske gorice,  
 kaj velajo bratci, sestroice.  
 Trinadvapet let je že minilo,  
 kar se nej tako zgodilo,  
 da b' si bratci tam kmalu napili:

To smo želeli, da b' doživeli,  
 da bi se dobro vino imeli.  
 Letos se je spolnilo,  
 kar smo Bogu prosili:  
 da bi se dobro vino ~~na~~ dobili:

Letos je dobro na ovesti,  
 koder grem, tam slivim peti,  
 če je lih o polnoči,  
 slivim, da kdo hrči;  
 leto' vse dobro vince stori.

Le stiri in trideset arjem<sup>1)</sup> se brati,  
 nič se neče mu šepkati.  
 Gorencec pa potko poda,  
 dolencec vino mu prodá,  
 stori premožnega moja<sup>2)</sup>.

Choder moč to mora biti,  
 da ga zna ravno nositi;  
 to muč pa ima od Boga,  
 da vsak enmal švedá,  
 če se kaj več v vino joda.

1) Leta 1834. je bilo dolencecno vino posebno dobro; dolencec, kadar je pijan, vzame vsa nemščino, kar je ima v mežincu in glavi; in ga timenije tudi "firedrajzgarya". [Jurčičeva op.]

Kaj pa mi črno odaj stonli?  
Vsak en glajek vinca izziti.  
Zahvalimo vsi Boga,  
premožnega moža,  
Mi nam tak dobro vinca dá.

Zdaj pa mi krčimo s kozarci,  
napimo zdravico bratei:  
da bi ga čisto popili  
in Boga častili,  
da bi se v nebu veselili.

Q